

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

EXTRAMAX FILMCLEANER F63 5L**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Pesuaine offsetpainokoneille

Käyttö muuhun tarkoitukseen kielletty

1.2.2 Toimialakoodi

222 Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

9 Puhdistus- ja pesuaineet

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuojaja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy

1.3.2 Yhteystiedot**Postiosoite** Kutojantie 5**Postinumero ja -toimipaikka** 02630 Espoo**Puhelin** 09-759 071**Telefax** 09-785 554**Y-tunnus** Y-tunnus: 0809102-3**1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot**

Fujifilm Europe NV, B-9100 Sint Niklaas, Belgium

1.4 Häätäpuhelinumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 - 471 977 tai 09 - 4711

Myrkytystietokeskus

Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki

2. VAARAN YKSILÖINTI

Helposti syttyvää. Höryt voivat muodostaa räjähtäviä höyry-ilma-seoksia.

Ärsyttää ihoa.

Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Höryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Erittäin myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS-numero	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
142-82-5	Heptaani ja isomeerit	60-80%	F; R11; Xn;R65;Xi;R38;R67;N; R50/53

108-87-2	Metyylisykloheksaani	15-30%	F; R11;Xn; R65;Xi; R38;R67;N; R51/53
67-63-0	Propan-2-oli	7-15%	F; R11;Xi; R36;R67
110-82-7	Sykloheksaani	0,5-1,5%	F; R11;Xn; R65;Xi;R38;R67;N;R50/53

3.1.7 Muut tiedot

Valmistaja ilmoittaa että tuote sisältää hiilivetyjen seosta, jonka bentseenipitoisuus < 0.1 %.
R-lausekkeiden teksti - katso kohta 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

-

4.2 Hengitys

Potilas toimitettava raittiiseen ilmaan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.3 Iho

Iho pestään välittömästi runsaalla vedellä ja samanaikaisesti riisutaan tahriintunut vaatetus.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhtelu välittömästi juoksevalla vedellä keskeytyksettä 15 minuutin ajan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Ei saa oksennuttaa. Potilaalle annetaan runsaasti vettä tai maitoa juotavaksi. Tajuttomalle ei saa antaa mitään juotavaa. Heti lääkärin hoitoon.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Vesisumu, hiilidioksidi, vaahto, sammutusjauhe.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Vesi.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palaessa muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Käytettävä paineilmahengityslaitetta palotilanteissa.

5.5 Muita ohjeita

Palon läheisyydessä olevia astioita on jäähdytettävä vesisuihkulla.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**

Käytettävä henkilökohtaisia suojaimia, katso kohta 8.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää vesistöön, viemäriin eikä maaperään.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuodot kerätään talteen ja peitetään sopivalla absorboivalla aineella (esim. hiekka, maa) ja poistetaan hävitettäväksi. Hävitettävä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta työpaikalla. Varottava tuotteen kosketusta ihon ja silmien kanssa tai joutumista suuhun. Vältettävä vapautuvien höyryjen hengittämistä. Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta. Työtiloissa ei saa syödä eikä säilyttää ruokaa. Pestävä kädet ja altistunut iho huolellisesti aina ennen syömistä, juomista tai tupakointia ja työn jälkeen.

Tuote voi muodostaa syttyviä/räjähtäviä höyry-ilma-seoksia. Eristettävä sytytyslähdeistä. Tuote voi muodostaa staattista sähköä, joka voi aiheuttaa palon kipinöinnin yhteydessä. Staattisen sähkön poistamiseksi on huolehdittava potentiaalitasauksesta.

7.2 Varastointi

Säilytettävä kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa erillään sytytys- ja lämpölähdeistä. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina. Säilytettävä erillään hapettimista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Altistuksen raja-arvot****8.1.1 HTP-arvot**

CAS-numero	Aineosan nimi		
142-82-5	Heptaani [ja isomeerit]	300 ppm (8 h)	500 ppm (15 min)
		1200 mg/m ³ (8 h)	2100 mg/m ³ (15 min)
108-87-2	Metyylisykloheksaani	400 ppm (8 h)	500 ppm (15 min)
		1600 mg/m ³ (8 h)	2000 mg/m ³ (15 min)
67-63-0	Propan-2-oli	200 ppm (8 h)	500 ppm (15 min)
		250 mg/m ³ (8 h)	620 mg/m ³ (15 min)
110-82-7	Sykloheksaani	100 ppm (8 h)	250 ppm (15 min)
		350 mg/m ³ (8 h)	875 mg/m ³ (15 min)

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Hyvä yleisilmastointi on yleensä riittävä useimmissa olosuhteissa. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalin käsittelyssä. Työvaiheen päätyttyä on kädet pestävä huolellisesti saippualla ja vedellä. Tarvittaessa kädet voideltava ihovoiteella. Tahriintunut vaatetus riisuttava välittömästi.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Useimmissa olosuhteissa hengityksensuojainta ei pidetä tarpeellisena. Hyvää yleistä ilmanvaihtojärjestelmää pidetään riittävänä.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä kemikaaleja kestäviä suojakäsineitä. Jos käsien upotus kemikaaleihin pitkittyy tai toistuu, käytettävä nitrilikumisias käsineitä.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Suojalasit. Silmienhuuhtelultaan tulisi sijaita työpaikan välittömässä läheisyydessä.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Vältettävä ihokosketusta. Käytettävä sopivaa työvaatetusta.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Tuote sisältää orgaanisia haihtuvia yhdisteitä. Katso VOC-direktiivi 1999/13/EY ja VNa 435/2001.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Väritön neste

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**9.2.3 Leimahduspiste** - 4° C**9.2.8 Suhteellinen tiheys** 0,718 kg/l (20° C)**10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS****10.1 Vältettävät olosuhteet**

Tuote on pysyvä normaaleissa olosuhteissa. Vältettävä kuumuutta ja sytytyslähteitä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Säilytettävä erillään hapettimista.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Lämpöhajoamisen yhteydessä muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**Tuote on luokiteltu terveydelle haitalliseksi, koska se aiheuttaa nieltynä keuhkovaurion vaaran.
Propan-2-oli: LD50 = 5045 mg/kg (suun kautta, rotta)**11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys**

Ärsyttää ihoa.

11.3 Herkistyminen

-

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

-

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

HENGITYS: Höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

IHO: Usein toistuva ihokosketus voi poistaa ihon rasvakerroksen ja ärsyttää ihoa.

SILMÄT: Ei ilmoitettu.

NIELEMINEN: Mikäli tuote aspiroituu (nestettä pääsee) keuhkoihin, se voi imeytyä keuhkojen kautta elimistöön ja aiheuttaa kemiallisen keuhkokuumeen.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Heptaani ja sykloheksaani on luokiteltu ympäristölle haitalliseksi, R50/53: Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Propan-2-oli; LC50(96h) = 10.400, kala (Pimephaes promelas), LC50(7d) = 7.060, kala (Poecilia reticulata), LOEC = 1000 mg/l, levä (Microcystis aeruginosa) (1). Arvojen mukaan Propan-2-oli ei ole haitallista vesieliöille.

Metyyliisykloheksaani: LC50(48h) = 5 mg/l, Oryzias latipes

12.2 Liikkuvuus

Ei tunneta.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3.1 Biologinen hajoavuus

Ei tunneta.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Valmistajan oma vesistövaarallisuusluokitus (saksalainen, WGK =2) "tuote on haitallista vesistölle".

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Tuote on luokiteltu helposti syttyväksi ja terveydelle ja ympäristölle haitalliseksi, joten jätteet ovat ongelmajätettä. Myös puhdistamattomat pakkaukset ovat ongelmajätettä.

Jätekoodi: 07 06 04: muut orgaaniset liuottimet, pesunesteet ja kantaliuokset.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1206
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	33
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	UN 1206 HEPTAANIT, 3,II
14.3.4	Muita tietoja	Luokituskoodi: F1.Rajoitettu määrä (LQ4): 3 L sisäpakkaus, koko kolli enintään 12 L tai kutistekalvoalustalla sisäpakkaus 1 L , koko kolli 12 L ja 20 kg.
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	HEPTANES SOLUTION
14.4.2.2	EmS	F-E, S-D
14.4.2.4	Merta saastuttava aine	Marine pollutant: No
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	HEPTANES
14.5.2.1	ICAO-Varoituslipukkeet	3
14.5.3	Muita tietoja	Matkustajakone: < 5 L, Ohjeet: 305 / Rahtikone: < 60 L, Ohjeet: 307

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Varoitusetiketin tietoja	
	EY-numero	-
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi	
	F	Helposti syttyvä
	Xn	Haitallinen
	N	Ympäristölle vaarallinen
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet	
	Heptaani ja isomeerit	
15.1.3	R-lausekkeet	
	R11	Helposti syttyvää.
	R38	Ärsyttää ihoa.
	R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
	R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
	R50/53	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia

vesiympäristössä.

15.1.4 S-lausekkeet

- S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.
S16 Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.
S23 Vältettävä höyryn hengittämistä.
S24 Varottava kemikaalin joutumista iholle.
S33 Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti.
S43 Sammutukseen käytettävä vesisumu, hiilidioksidi, vaahto, jauhekemikaali. Sammutukseen ei saa käyttää vettä.
S57 Käytettävä sopivaa säilytystapaa ympäristön likaantumisen ehkäisemiseksi.
S60 Tämä aine ja sen pakkaus on käsiteltävä ongelmajätteenä.
S62 Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

-

15.2 Kansalliset määräykset

-

16. MUUT TIEDOT**16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**

- R11 Helposti syttyvää.
R36 Ärsyttää silmiä.
R38 Ärsyttää ihoa.
R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.4 Lisätiedot

KTA-Yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

1. Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote, päiväys 1.10.2005. 2. Lewis,R.J.Sr., Sax` s Dangerous Properties of Industrial Materials, 6th Ed.,1992 3. STM asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista, 795/2007.